

- سه‌شنبه ۱۴ اسفند ۱۴۰۳**
- سال هفدهم - شماره ۳۰۷۸**

سپهرغرب، گروه گردشگری؛ عضو هیئت‌علمی دانشگاه آزاد اسلامی ایلام گفت: چهار تاقی سیاه‌گل در شهرستان ایوان، معبدی از عهد اشکانیان است که چندین بار مرمت شده است.

حبیب‌الله محمودیان در خصوص این

اثر باستانی اظهار کرد: چهار تاقی سیاه‌گل آتشگاه معروف به «سه پا» یا «سه آتش» در فاصله ۱۰ کیلومتری روستای سرتنگ و در حاشیه رودخانه گنگیر ایوان در میان یک محوطه باستانی که ویرانه‌های آن پابرجاست خودنمایی می‌کند.

وی خاطرنشان کرد: این چهار طاقی با استفاده از سنگ و گچ ساخته شده و منسوب به دوره ساسانی است، بنای این آتشکده در مقایسه با سایر آتشکده‌های موجود در استان ایلام سالم‌تر و کامل‌تر و در سال‌های اخیر چند بار بازسازی و مرمت

شده است.
این باستان‌شناس افزود: در واقع با توجه به چارزاقی بودن و گندبی شکل بودن آن باید معبدی می‌ترایی از عهد اشکانیان بوده باشد. برای همین است که نام پادشاهان بزرگی از ایشان می‌شده‌ات («مخلوق میثره» و «مهرداد»)

معاون صنایع دستی همدان مطرح کرد:

چهار تاقی سیاه‌گل؛ معبدی بازمانده از عهد اشکانی در ایوان

است.

محمودیان گفت، بنابراین به احتمال زیاد نام سیاه‌گل از تلخیص نام مرکب عیلامی سیان کوک ال (معبد خدا) برگرفته شده، این بنا یکی از سالم‌ترین آتشکده‌های دوران قبل از اسلام در استان ایلام است.

وی اضافه کرد: این بنا روی چهار پایه ساخته شده و دارای گندبی یک جداره است، راهروهای جانبی چهار تاقی و برخی آثار و ابنیه پیرامونی عظمت ویژه‌ای به بنا داده که می‌توان این مرکز مذهبی را منسوب به حاکمان بزرگ دانست.

پیگیری احداث بازارچه‌های صنایع دستی در همدان، ملایر و نهاوند در انتظار تخصیص اعتبارات

کارشناس گردشگری؛ احداث بازارچه‌های دائمی صنایع دستی؛ راهکاری برای رونق اقتصاد محلی و حفظ فرهنگ بومی

درمجموع، احداث بازارچه‌های دائمی صنایع دستی می‌تواند به‌عنوان عاملی مؤثر در حفظ فرهنگ بومی، رشد اقتصادی و تقویت هویت اجتماعی منطقه عمل کند. این بازارچه‌ها با ایجاد فضایی مناسب برای نمایش، فروش و آموزش صنایع دستی، نقش مهمی در توسعه پایدار جوامع محلی ایفا خواهند کرد.

با توجه به این موضوع و اینکه راه‌اندازی سه بازارچه دائمی صنایع دستی در سطح استان همدان از اولویت‌های مهم و مورد تأکید رئیس جمهور، شهید آیت‌الله رئیسی در دولت سیزدهم بوده، استاندار همدان تصمیم ویژه‌ای برای ایجاد و راه‌اندازی بازارچه موقت و دائمی گرفته است، بر این اساس در این خصوص با محمدرضا خلجی، معاون صنایع‌دستی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی همدان و سید فرخ میرشاهزاده، کارشناس گردشگری گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید:

معاون‌صنایع‌دستی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی همدان با اشاره به اینکه استان همدان با دارا بودن بیش از ۵۰ هزار هنرمند فعال و ۳۲ هزار کارگاه کوچک، یکی از قطب‌های مهم صنایع دستی کشور محسوب می‌شود، گفت: شهرهای جهانی همدان و ملایر (شهر جهانی منبت) و روستاهای ملی فعال در رشته‌های مختلف صنایع دستی، ظرفیت‌های بالایی برای توسعه این حوزه دارند.

محمدرضا خلجی، با ابراز اینکه احداث سه بازارچه دائمی صنایع دستی در شهرستان‌های همدان، ملایر و نهاوند، مورد تأکید رئیس جمهور، شهید در دولت سیزدهم بوده، اظهار کرد: هم‌اکنون روند پیشرفت این پروژه‌ها با چالش‌هایی مواجه و تقریباً به فراموشی سپرده شده است.

وی ادامه داد: این طرح که در سال ۱۴۰۱ مصوب شد، قرار بود با تخصیص اعتبار ویژه‌ای به مرحله اجرا برسد، اما با تغییر دولت و عدم تخصیص کامل بودجه، پیشرفت کار با کندی مواجه شده است.

این مقام مسئول با اشاره به اینکه برای بازارچه دائمی صنایع‌دستی در همدان («کاروانسرای جلدی») انتخاب شده که در مجاورت محوطه تاریخی هگمتانه قرار دارد گفت: تاکنون نزدیک به دو میلیارد تومان برای این پروژه هزینه شده و مرمت کاروانسرا حدود ۴۰ درصد پیشرفت داشته با این حال، از اعتبار ۱۵ میلیارد تومانی مصوب، تنها ۲٫۵ میلیارد تومان تخصیص یافته که برای تکمیل پروژه کافی نیست.

خلجی خاطرنشان کرد: علاوه بر این ما ۲٫۵ میلیارد تومان از اعتبارات داخلی اداره کل میراث فرهنگی برای این موضوع مد نظر قرار داده‌ایم.

وی با بیان اینکه در ملایر نیز «امعرات مصدق» برای این موضوع در نظر گرفته شده که مرمت آن نزدیک به ۷۰ درصد انجام شده اذعان کرد: در شهرستان نهاوند نیز یلکی که مربوط به میراث فرهنگی است و در مجاورت حمام حاج‌آقا تراب قرار دارد برای این کار در نظر گرفته شده و مرمت آن ۷۰ درصد پیشرفت داشته است.

معاون صنایع‌دستی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی همدان در بخش پایانی سخنان خود تأکید کرد: امید است با نگاه مثبت مدیریت کلان استان و تخصیص به‌موقع اعتبارات، شاهد راه‌اندازی این بازارچه‌ها و رونق فروش محصولات صنایع دستی در سطح استان باشیم.

■ **بازارچه‌های دائمی صنایع دستی، مؤثر در رونق اقتصاد محلی و حفظ فرهنگ بومی**

در ادامه کارشناس گردشگری با اشاره به اینکه احداث بازارچه‌های دائمی صنایع دستی می‌تواند نقش بسزایی در رونق اقتصاد محلی و حفظ فرهنگ بومی ایفا کند، اظهار کرد: صنایع دستی به‌عنوان محصولاتی با اصالت و ریشه‌دار در فرهنگ ملل مختلف، همواره بخشی از زندگی انسان‌ها بوده‌اند.

■ **صنایع دستی؛ نمادی از فرهنگ و اصالت مناطق مختلف**

سید فرخ میرشاهزاده با بیان اینکه این صنایع نه‌تنها پاس‌خوگی نیازهای روزمره هستند، بلکه به‌عنوان سوغات و جاذبه‌های فرهنگی در صنعت گردشگری نیز مورد توجه قرار می‌گیرند، گفت: گردشگران به‌عنوان مشتریان بالقوه این محصولات، آن‌ها را به‌عنوان نمادی از فرهنگ و اصالت مناطق مختلف با خود به اقصی‌نقاط جهان می‌برند.

وی خاطرنشان کرد: در گذشته، صنایع دستی عمدتاً برای مصرف محلی و شخصی تولید می‌شدند، اما امروزه با تغییر کارکرد این محصولات، نیاز به ایجاد بازارهای دائمی برای فروش و توزیع آن‌ها بیش از پیش احساس می‌شود.

این فعال گردشگری تصریح کرد: بدون وجود بازارهای مناسب، بسیاری از صنایع دستی اصیل به‌دلیل عدم سودآوری و نبود ارزش افزوده، به‌تدریج از چرخه تولید خارج می‌شوند. این امر نه‌تنها به فرهنگ و اقتصاد محلی ضربه‌ای جبران‌ناپذیر وارد می‌کند، بلکه می‌تواند منجر به مهاجرت روستاییان به شهرها و تخلیه مناطق مسکونی شود.

میرشاهزاده در ادامه با بیان اینکه احداث بازارچه‌های دائمی صنایع دستی نیازمند برنامه‌ریزی دقیق، اقدامات خلاقانه و بازارپایز مؤثر است، گفت: این بازارچه‌ها باید به گونه‌ای طراحی شوند که نه‌تنها فضایی برای فروش محصولات باشند، بلکه بتوانند گردشگران داخلی و خارجی را به خود جذب کنند.

وی اظهار کرد: برای دستیابی به این هدف، تنها ایجاد یک فضای فیزیکی کافی نیست، بلکه باید برنامه‌های پشتیبان، نمایشگاه‌ها، کارگاه‌های آموزشی و حتی فروشگاه‌های برخط (آنلاین) نیز در نظر گرفته شوند.

چند توصیه به آن‌هایی که می‌خواهند آرامگاه شیخ صفی‌الدین اردبیلی را ببینند

گرفته‌ایم. هشدارهای لازم به بازدیدکنندگان داده می‌شود و برای نقاط حساس مجموعه، حفاظ‌هایی مانند طلق‌های محافظ نصب کرده‌ایم. سیستم تهویه داخلی را نیز متعادل نگه می‌داریم تا تأثیرات مغرب بر بنا به حداقل برسد.

فردین عینی، در توصیه به گردشگران گفت:

همیشه تأکید می‌کنیم که این آثار تنها متعلق به ما نیست، بلکه برای نسل‌های آینده نیز به‌عنوان یک میراث ارزشمند باقی خواهند ماند. از بازدیدکنندگان می‌خواهیم که به راهنمای‌های کارکنان مجموعه توجه کنند، به دیوارها دست نزنند، از فلش دوربین استفاده نکنند و از ورود به مناطقی که دسترسی به آن‌ها محدود شده، خودداری کنند. همکاری آن‌ها در حفظ و نگهداری این مجموعه تاریخی بسیار مهم است.

سپهرغرب، گروه گردشگری؛ مدیر پایگاه جهانی شیخ صفی‌الدین اردبیلی با اشاره به افزایش تعداد بازدیدکنندگان در نوروز، از اقدامات حفاظتی برای صیانت از این اثر جهانی، توصیه‌هایی به گردشگران داشت و از برگزاری برنامه‌های فرهنگی و نمایشگاه‌های صنایع دستی در این مجموعه خبر داد.

در قلب شهر اردبیل، آرامگاه شیخ صفی‌الدین اردبیلی همچون نگینی ارزشمند از تاریخ ایران می‌درخشد. این مجموعه که یکی از مهم‌ترین جاذبه‌های گردشگری استان اردبیل محسوب می‌شود، یادگار دوران صفویه و آرامگاه بزرگ دودمان صفوی و شاه اسماعیل اول است.

این مجموعه تاریخی در سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۰ میلادی) به‌دلیل اهمیت معماری، هنری و تاریخی‌اش در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت

شد. آرامگاه شیخ صفی‌الدین، علاوه بر مقبره او، محل دفن شاه اسماعیل اول و تعدادی از بزرگان صفوی نیز است و بخش‌هایی مانند چینی‌خانه، قدیل‌خانه، گنبد الله‌الله، حرم‌خانه و صحن اصلی را در بر می‌گیرد.

از نظر موقعیت جغرافیایی، این مجموعه در شمال‌غرب ایران و در مرکز شهر اردبیل واقع شده است؛ شهری که به دلیل آب‌وهوای خنک و جاذبه‌های طبیعی و تاریخی متعدد، یکی از مقاصد پرطرفدار گردشگری در ایران محسوب می‌شود. علاوه‌بر این، شهر اردبیل با داشتن مکان‌هایی همچون دریاچه شورابیل، بقعه شیخ حیدر، پل‌های تاریخی، بازار سنتی اردبیل و چشمه‌های آب‌گرم سرعین، گردشگران بسیاری را به خود جذب می‌کند.

قدمت مجموعه آرامگاه شیخ صفی‌الدین

سپهرغرب، گروه گردشگری؛ دبیرکل سازمان گردشگری ملل‌متحد با ارسال نامه‌ای به وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی، بر لزوم تقویت همکاری‌های دوجانبه در راستای توسعه پایدار صنعت گردشگری و اهمیت نقش‌آفرینی ایران در این حوزه تأکید کرد.

زوراب پولولیکاشویلی، دبیرکل این سازمان، طی نامه‌ای خطاب به سیدرضا صالحی‌امیری، بر نقش‌آفرینی ایران در نظام گردشگری جهانی و اهمیت استمرار همکاری‌های ساختاری میان ایران و سازمان جهانی گردشگری تأکید کرد.

وی با تأکید بر لزوم تقویت همکاری‌های دوجانبه در راستای توسعه پایدار صنعت گردشگری از کیفیت سازماندهی و سطح مشارکت هجدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری

تهران، این رویداد را پلتفرمی برجسته در معماری نوین تعاملات گردشگری بین‌المللی برشمرد و از آن تمجید کرد.

■ **نمایشگاه گردشگری تهران؛ بستر هم‌افزایی و تعاملات راهبردی**

در این نامه، دبیرکل سازمان گردشگری ملل متحد، با استناد به گزارش ایان ویلکو، مدیر اعضای وابسته و همکاری‌های دولتی- خصوصی این سازمان که به نمایندگی از این نهاد در نمایشگاه حضور یافته بود، نمایشگاه گردشگری تهران را به‌عنوان بستری راهبردی برای هم‌افزایی میان بخش‌های دولتی و خصوصی صنعت گردشگری معرفی کرد.

او سطح بالای مشارکت، انسجام سازمانی و ظرفیت‌سازی در این رویداد را عامل

تثبیت جایگاه آن به‌عنوان یکی از مهم‌ترین پلتفرم‌های بین‌المللی برای تبادل تجربیات، هم‌اندیشی‌های سیاست‌گذارانه و کشف فرصت‌های نوین سرمایه‌گذاری در گردشگری دانست.

■ **تعمیق مناسبات دوجانبه؛ از تعاملات نمایشگاهی تا همکاری‌های ساختاری**

پولولیکاشویلی در ادامه، برگزاری نشست مشترک خود با وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی ایران را گامی مهم در راستای ترسیم نقشه راه همکاری‌های آینده برشمرد و بر ضرورت تعمیق مناسبات ساختاری و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مشترک در حوزه سیاست‌گذاری گردشگری تأکید کرد.

در این راستا، او به دو محور کلیدی در دستور

کار مشترک ایران و سازمان جهانی گردشگری اشاره کرد:

۱. برنامه‌ریزی و سازماندهی مجمع آتی گردشگری شهری در تهران که می‌تواند نقش ایران را در تدوین راهبرد‌های نوین گردشگری شهری در مقیاس جهانی پرنگ‌تر سازد.

افزایش تعاملات میان ایران و شبکه اعضای وابسته سازمان جهانی گردشگری، به‌منظور افزایش پیوندهای علمی، فنی و سرمایه‌گذاری در صنعت گردشگری ایران.

ملل متحد نسبت به استمرار تعاملات سازنده با ایران، بهره‌گیری مؤثر از ظرفیت‌های متقابل برای توسعه پایدار گردشگری، تعمیق دیپلماسی گردشگری و افزایش هم‌افزایی در عرصه بین‌المللی را خواستار شد.